

Enhet/Avsändare

Kommunstyrelsekontoret, samhällsutveckling
Pirjo Linna

Datum

2019-10-18

Ärendenummer

KS-2019-00639

Kulturdepartementet

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor (Ds 2019:15)

Dnr Ku2019/01349/CSM

Inledning

Sundsvalls kommun yttrar sig över förslaget till en ny myndighet för romska frågor. Enligt utredningen skulle inrättandet av en ny myndighet skapa stabilitet och långsiktighet i arbetet för mänskliga rättigheter för nationella minoriteten romer. Myndigheten ska ha ett nationellt ansvar att främja arbetet med mänskliga rättigheter och vara ett stöd i arbetet med att motverka antiziganism.

Myndigheten ska driva verksamheten i nära kontakt med minoriteten romer, säkerställa en lokal förankring av verksamheten och att verksamheten når en lämplig geografisk spridning.

Sammanfattning

Myndigheten föreslås bli en nämndmyndighet under en värdmyndighet. Två befintliga myndigheter lyfts i utredningen som en möjlig placering, Diskrimineringsombudsmannen och Forum för levande historia. Eftersom utredningen om en egen ny myndighet för minoritetsfrågor (MFM) pågår föreslås den som det bästa alternativet även om den ännu inte inrättats.

Sundsvalls kommun har arbetat med implementering av Lagen om nationella minoriteter sedan 2014 när vi blev ett förvaltningsområde för finska språket. År 2018 blev kommunen förvaltningsområde för samiska språket. Utöver det ansvar som Sundsvall åtagit när det gäller

Postadress

Sundsvalls kommun
851 85 Sundsvall

Telefon växel

060-19 10 00

Webb/E-post

www.sundsvall.se
sundsvalls.kommun@sundsvall.se

Plus-/Bankgiro

Pg 125880-5
Bg 5989-2810

Organisationsnr.

212000-2411

förvaltningsområden har ett aktivt arbete med den romska minoriteten pågått under flera års tid och vi har aktivt deltagit i Länsstyrelsen i Stockholms läns inkluderingsarbete för romer samt utbildat en romsk brobyggare i samarbete med Södertörns högskola, Skolverket och Socialstyrelsen. Därutöver har kommunen haft två EU-projekt riktade till romer, Fead-projekt Make Sens samt pågående EU-projekt Romer till arbetsmarknaden.

Utifrån dessa erfarenheter av minoritetsarbetet, utan att vara regeringens utsedda inkluderingskommun, samt på grund av frågornas speciella karaktär behövs en sammanhållen kompetens i en myndighet som har romernas förtroende i det fortsatta inkluderingsarbetet enligt regeringens strategi. Därför är det enda alternativet som vi anser som en naturlig fortsättning i det pågående utredningsarbetet om att den nya Myndigheten för nationella minoriteter bör ha uppdraget som värdmyndighet för romska frågor. Det utesluter naturligtvis inte ett nära samarbete mellan dessa först nämnda myndigheter, eftersom deras kompetensområde är viktigt för romska frågor, inte minst när det gäller diskriminering och utbildning av komplexa frågor.

De romska kvinnornas och ungas möjlighet för egenmakt och inflytande behöver stärkas. Därför är det viktigt att en kunskapsbank inrättas hos myndigheten för att underlätta arbetet regionalt och i kommunerna.

4.6 Värdmyndighet för Myndigheten för romska frågor

Sundsvalls kommun tillstyrker utredningens förslag om att den myndighet för nationella minoriteter som är under pågående utredning bör bli värdmyndighet för Myndigheten för romska frågor.

Nationella minoriteter är ett politikområde där speciella kunskaper och kompetens om målgrupperna krävs. Mänskliga rättighetsarbetet i kommunerna behöver stärkas med hjälp av en myndighet som äger dessa kunskaper och att inte inkludera minoriteten romer i det arbetet känns som en främmande tanke.

4.9 Initiera, främja och stödja åtgärder för att öka egenmakt och inflytande

Enligt utredningens förslag behöver romers egenmakt och inflytande generellt öka på lokal, regional och nationell nivå och specifikt bör kvinnors, barns och ungas egenmakt och inflytande aktivt främjas.

Kvinnor i alla samhällen är kulturbärare och så är det också när det gäller den romska kulturen och språket. Tyvärr sker det på bekostnad av kvinnors och ungas frigörelse och jämställdhet när gamla kulturella strukturer styr vardagen: tvångsgifte, förnekelse av sin egen etnicitet och språk, traditionella kläder som ett hinder när det gäller hälsan och arbete m.m.

En förändring till det bättre kommer ske endast utifrån utbildning, information och var och ens egen utvecklingsprocess. Barnfattigdom, kvinnomisshandel, arbetslöshet och psykisk ohälsa men även ärftliga sjukdomar när man gifter sig för att behålla familjekonstellationer och makt är ofta ett hot mot romska kvinnor och unga.

Därför är det viktigt att kommunerna får stöd i det arbetet som sker lokalt för att bryta destruktivt beteende och ge kvinnor och unga realistiska möjligheter för att göra sina egna val i livet, egenmakt. I detta arbete behövs rätt kompetens och utbildning till exempel när det gäller skolpersonal och socialtjänst. Den kompetensen är en bristvara i många kommuner.

4.11.1 Skapa en kunskapsbank

Utifrån de redan ovan redovisade brister hos myndigheter och kommuner är det välkommet att myndigheten för romska frågor ska skapa en kunskapsbank över minoriteten romers kultur, språk och historia.

För närvarande är dessa kunskaper allt för ofta hos några erfarna romsk aktivister, vilket försvårar kunskapshämtning. Redan under de senaste åren när romska frågor har blivit synligare för allmänheten märks bristen på bredare kunskap hos myndigheter och kommuner, vilket också komplicerar politiska beslut på lokal nivå. Debatten om utsatta EU-medborgare i kommunerna är ett sådant exempel.

Bodil Hansson

Ordförande, kommunstyrelsens plan- och utvecklingsutskott